

SBI PEN. ASSN.'S SAMVAD

स्टेट बँक पेन्शनर्स असोसिएशन (मुंबई सर्कल), पुणे यांची गृहपत्रिका

संवाद

Price ₹ 3/-

मनामनांचा मेळ जुळावा । द्वेषाचा लवलेश नसावा ॥
सादासी प्रतिसाद मिळावा । वाद नको संवाद असावा ॥

Vol.- 11

Issue 6 डिसेंबर - २०१८ (pages - 24)

December 2018

संपादकीय

प्रिय सभासदमित्रांनो,

‘संवाद’च्या दिवाळी विशेषांकाच्या संपादकीयात दिवाळीनिमित्त सर्व सभासदांना ‘प्रकाशाचे दूत’ बनण्याचा नव्याने निश्चय करूया असं आवाहन केलं होतं. त्यानुसार सर्वांनी तसा निश्चय केला असणार याची खात्री आहे. त्यामुळेच अनेक सकारात्मक गोष्टींची कास धरणान्या विविध प्रयत्नांना बळ मिळणार आहे आणि खऱ्या अर्थाने सर्वकष समाजसुधारणेचे ध्येय साध्य होणार आहे यात शंका नाही. लवकरच वर्ष २०१८ संपून नवे वर्ष २०१९ सुरू होईल. या नव्या वर्षानिमित्तदेखील आपण याच निश्चयाचा पुनरुच्चार नि संकल्प करूया.

गेल्या काही वर्षांपासून आपले सर्व सभासद सेवानिवृत्तीनंतरचे आयुष्य अनुभवीत आहेत. खरं तर ते आनंदाने उपभोगीत आहेत. ही आपली ‘सेकंड इनिंग’ चालू आहे असं म्हटलं जातं. आयुष्यरूपी क्रिकेटमधील ही सेकंड इनिंग अधिकाधिक सुखावह कशी होईल आणि आनंदाने कशी खेळता येईल याचीच दक्षता प्रत्येकजण घेत असतो. यात ‘शतक’ झळकवण्याची प्रत्येकाचीच इच्छा असते. त्यासाठी सर्वजण सतत प्रयत्नशील असतात.

खरं म्हणजे आपल्या अंगी कार्यशक्ती प्रचंड प्रमाणात असते हे सत्य आहे. मात्र ती अदृश्य रूपात किंवा सुप्त असते. तिला प्रगट होण्याची संधी द्यावयास हवी. शरीराचे आरोग्य नि कार्यक्षमता मनाच्या उत्साहावर वा मानसिक क्षमतेवर अवलंबून असते. म्हणूनच कोणतेही कार्य पार

पाडायचे तर शरीराला मनाकडून आज्ञा होणे आवश्यक आहे. शरीरावर मनाचा अंकुश चालत असतो. मन सुस्त असेल तर शरीर सुस्त बनते. मन उत्साही असेल तर शरीरात उत्साह संचारतो. म्हणूनच समर्थ रामदास ‘मनाचे श्लोक’ रचतात. मनाला उपदेश करतात. मनाला वळण लावण्याचा प्रयत्न करतात.

मनुष्याची एक व्याख्या ‘मन एव मनुष्याणाम्’ अशी देखील पूर्वसूरींनी केलेली आहे. मन म्हणजे साक्षात् मनुष्यच. मन हाच मनुष्याचा सर्वात महत्त्वाचा घटक आहे. म्हणूनच आपण आपले मन ताब्यात ठेवण्याचा प्रयत्न करीत असतो. शरीराचं वर्तन मनाच्या आज्ञेनुसारच होत असतं. मनाचं आरोग्य राखलं की शरीराचं आरोग्य-स्वास्थ्य आपोआप प्राप्त होतं.

म्हणूनच आपल्या मनाला जिंकण्याचा, त्याला योग्य वळण लावण्याचा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. ही गोष्ट सतत वाचन-मनन-चिंतन नि अभ्यास याद्वारेच शक्य होईल. विचारांना योग्य दिशा लाभेल, मनावर योग्य तेच संस्कार होतील. मन व शरीर प्रसन्न राहील. आपण खऱ्या अर्थाने जीवनात सुखी, समाधानी, आनंदी होऊन समृद्ध जीवनाचे शिल्पकार, भागीदार व धनी होऊ. आपल्याला यापेक्षा वेगळं तरी काय हवं आहे?

क्रांतिसेन रामचंद्र आठवले

मोबा. ९५५२५२२७९

Visit us at : www.sbipensionerspune.org

e-mail : sbipenmumbai@gmail.com

(We are publishing hereunder a Circular No CC / 24 /2018-19 Dt. 11.12.2018 addressed to the DGM & PM, SBI Corp. Centre by the FEDERATION OF SBI PENSIONERS' ASSOCIATIONS, for information of our Members - General Secretary)

Respected Sir,

POLICY B-STRUCTURAL CHANGES

With reference to your communication through the e-mail dated 7th December 2018, we may suggest the following structural changes in respect of Policy 'B' due for renewal from 16th January 2019.

	PROPOSED	
	BASE PLAN (RS)	TOP-UP PLANS (RS)
01	3-00	4-00
02	4-00	5-00
03	5-00	6-00
04	7-00	8-00
05	10-00	10-00

2. The above changes are suggested keeping in view the requirement of all categories of pensioners. The group mediclaim policy for retirees of e-AB made effective from 1st November 2018, vide Corporate Circular CDO/P&HRD-PPG/46/2018-19 dated 20th October 2018 is the basis for our suggestions. We expect that the premium on all plans be kept at lowest minimum possible level but however, keeping in view the hardship faced by the pensioners, we shall be glad if you will please arrange to provide us at the earliest the information on the approximate proposed premium for domiciliary/non-domiciliary with or without top up facility.

3. The request made by the Federation during the discussion at the Corporate Centre on 19th November 2018 may be kept in mind while finalising the quotations

- i) The number of ailments and provision of 10-15% reimbursement on domiciliary facility shall be retained as provided in the current Policy 'B'.
- ii) One time opportunity to all the retirees to join the Policy 'B' for the year 2019-20.
- iii) Extension of subsidy to all slabs.
- iv) Absorption of premium in respect of all pensioners and in particular for family pensioners.
- v) Abolition of Tier wise capping on ailments.
- vi) Ceiling on room rent and ICCU may be fixed as per IBA norms.
- vii) Cancer treatment may be treated as a Day Care treatment.
- viii) Policy 'A' holders may be permitted to join Policy 'B' any time during the currency period of policy B or within three months when the limit in policy A fall below Rs one lakh.
- viii) Ayurveda/Unani/Homeopathy and Sidda may be included in domiciliary treatment.

4. We also request you to take up with the Government of India for waiver of GST on the premium for all categories of pensioners.

With kind regards.

Yours faithfully,

A.RameshBabu

General Secretary

(We are publishing hereunder copies of two mails Dt 27.11.2018 and 11.12.2018, regarding clarifications in respect of Re- Introduction of REMBS, given by the DGM (PM &PPG), SBI Corp.Centre, Mumbai for information of our Members. - Gen. Secretary)

From : DGM PENSION- PF & GRATUITY : dt. 27th November 2018

Subject : Re-introduction of REMBS - One-time option for joining for September 2015 Retirees

Dear Sir,

We invite a reference to our earlier e-circular no. CDO/P&HRD-PPFG/45/2018-19 dated 20th October 2018, advising inter alia that 'SBI employees who retired during Oct'15 to Dec'15 and had not joined REMBS but had become members of Policy 'B', would be extended a one-time option to join the re-introduced REMBS'.

In this connection, it has now been decided by the competent authority that the one-time option for joining re-introduced REMBS would further be extended to such SBI employees who retired during the month of Sep'15 also, on similar lines as permitted for those who retired during Oct'15 to Dec'15. The timeline for joining the scheme would continue to be 15.01.2019 as hitherto, and the option for joining would be available to only such employees who had joined Policy 'B' at the material time.

The Circles have already been advised accordingly. We also request you to kindly arrange to bring it to the notice of all concerned.

Thanks & Regards.

Somnath Adhya
DGM (PM & PPG)

State Bank of India, Corporate Centre, Mumbai - 400021

From: DGM PENSION- PF & GRATUITY dt.11th Dec 2018

Subject : Re-introduction of REMBS - Extension in last date for enrolment

Dear Sir,

We invite a reference to para 4 of our earlier e-circular no. CDO/P&HRD-PPFG/38/2018-19 dated 07.09 2018 regarding time line for registration, advising inter alia that ' Registration for old retirees if not covered in Policy 'B', one time window of 3 months up to 10.12.2018 will be available for obtaining membership'.

In this regard, competent authority has extended the last date of registration for the old eligible retirees, if not covered under Policy 'B' up to 15.01.2019 thereby coinciding with the last date pemitted for Policy 'B' holders.

The Circles have already been advised accordingly. We also request you to kindly arrange to bring it to the notice of all concerned.

Thanks & Regards

Somnath Adhya
DGM (PM & PPG),

State Bank of India, Corporate Centre,Mumbai - 400021

(We are publishing hereunder for information of our Members, a Circular No. NIL Dt. 29.11.2018 addressed to all the constituents of CBPRO and issued by the Joint Conveners of CBPRO and the General Secretary, AIBRF. - General Secretary)

Dear Comrade,

Dharna at Large Centres throughout the Country

We refer to our circular no. 007/2018 dated 26.10.2018 advising our constituents about the proceedings of a joint meeting of CBPRO and AIBRF held on 24.10.2018. It was decided in the said meeting to hold massive Dharna and Demonstrations in important cities across the country culminating in big Dharna/Demonstrations in Delhi & Mumbai. Accordingly, it has been decided to hold Dharna/Demonstrations at important centres like (1) Kolkata, (2) Chennai, (3) Bengaluru, (4) Hyderabad, (5) Ahmedabad, (6) Cochin, (7) Thiruvananthapuram, (8) Delhi, (9) Mumbai and other State Capitals.

The date for Dharna / Demonstrations at individual centres maybe mutually decided by the leaders of the constituents of CBPRO & AIBRF at respective centres between 15.12.2018 and 15.01.2019. A list of centre wise leaders/organisers of the constituents of CBPRO & AIBRF will be furnished separately to facilitate mutual contacts to successfully hold Dharna/Demonstrations.

It is also proposed to submit a Joint Memorandum to the Hon'ble Prime Minister and to the head of local chapters of IBA and the MD & CEO of the Bank having head-quarters at respective centres. A copy of the joint memorandum on Pending Issues of Bank Pensioners & Retirees is enclosed for use of the leaders at the designated centres of Dharna & Demonstrations.

We request all our Comrades to participate in Dharna / Demonstrations in large numbers and make it a grand success. The senior leaders at respective centres are specially requested to impart guidance and use their good offices for not only total involvement of the Pensioners & Retirees but also solicit help from all those who are in the position of power and can influence early resolution of our pending issues.

With Comradely regards and best wishes for success of Dharna/Demonstrations.

Yours faithfully,

(A. Ramesh Babu)

(K.V. Acharya)

(S.C. Jain)

Joint Conveners, CBPRO

General Secretary, AIBRF

Encl: Joint Memorandum

(Note: The Joint Memorandum as mentioned above is also published hereunder)

JOINT MEMORANDUM ON PENDING ISSUES OF BANK PENSIONERS AND RETIREES

We wish to introduce ourselves as a Joint Coordination of Coordination of Bank Pensioners' and Retirees Organisations (CBPRO, having 5 constituents viz Federation of SBI Pensioners' Organisations, AIBPARC, RBONC, AIRBEA and FORBE) and AIBRF representing 100% of the Bank Pensioners & Retirees numbering about five lacs. We have been taking up the grievances of Bank Pensioners & Retirees with Indian Banks' Association and Department of Financial Services, Ministry of Finance, Govt of India. We are committed to the cause of Bank Pensioners & Retirees so as to bring about happiness and cheers on their faces in the evening of their life. The following issues remain unresolved despite our several requests, reminders and personal meetings with the competent authorities. We therefore request you to help us in getting these matters resolved early.

1. Uniform 30% Family Pension :

- a. Family Pension in Banks is payable @ 30%, 20% and 15% of last drawn pay where lower percentage being assigned to higher pay with a specified ceiling on the amount of Basic Family Pension.
- b. The above mythology effectively resulted in the Family Pension working out to nearly 7 to 10% of last drawn pay restricting Basic Family Pension to a meagre sum of Rs. 4,000/- to Rs. 14000/- after attainment of notional age of 65 years by the deceased employee or 7 years from the date of death whichever is earlier.
- c. Government and RBI Pensioners are paid Family Pension uniformly at 30% of last drawn pay without any ceiling.
- d. Un-affordability of proposed improvement in Family Pension is being arbitrarily quoted to deny the benefit despite there being adequate provision made during the service tenure of the employee by the Bank for payment of full Pension to the employee. Thus Family Pension being lesser than the Pension of the Employee, it would involve a negative cost to the Pension Fund. Hence the contention of IBA/Government about cost consideration defies logical, economic sense, rationality and above all humane consideration.
- e. Family Pension being a highly emotive issue needs to be resolved urgently as assured at the time of last Wage Settlement vide second issue listed in Record Note dated 25th May, 2015.

2. Up-dation of Pension :

- a. Pension Regulation 35(1) provided for Up-dation of Basic Pension and Additional Pension in respect of those Employees/Officers who retired between 01.01.1986 and 31.10.1987 and at the time of introduction of Pension Scheme in Banks during 1995-96 it was so given to them as they alone were eligible for Up-dation at that stage.
- b. Pension Regulation 35(1) was amended vide Gazette Notification No:9 dated 01.03.2003 providing for Up-dation of Basic Pension and Additional Pension wherever applicable thus making it an open-ended scheme to provide the benefit of Pension Up-dation to all Retirees who become eligible on periodical revision of Pay through Industry level Wage Settlements.
- c. IBA/Government has been denying the benefit of Pension Up-dation despite clear provision in Pension Regulation 35(1) quoting cost consideration.
- d. Pension is a Deferred Wage and a property under Articles 19(1) (f) and 31(1) of Constitution of India and hence a statutory obligation of the Banks which are State within the meaning of Article 12 of Constituents of India.
- e. Pension including updated Pension and Family Pension become payable out of Pension Fund. The present Pension Fund of the Public Sector Banks including State Bank of India is quite robust and healthy at more than Rs. 300,000 crores with potential to afford payment of 3 to 4 times of present disbursements on account of Pension and Family Pension.
- f. In Banks Pension is paid out of Pension Fund which is created by the surrender of the mandated management contribution of Provident fund by the Bank Employees and Officers during their service. Pension is not paid out of profits but of that fund so created. Hence payments so to be made as per Pension Regulations will not affect the Balance Sheet of the Banks. Provision, if any, for Pension Fund is a charge on Profit & Loss A/c and hence is not payable out of net profit of the Banks. Net profit has to be arrived at only after making all provisions including for payment of Salary and Pension which are statutory in nature. Statutory payments cannot otherwise also be denied for cost considerations.

- g. Banks have introduced New Pension Scheme for those employees who have been recruited after April 2010 and there is separate Fund created for the same. This limits the number of Pensioners under Old Pension Scheme and even this number is subject to reduction with every passing year. Ultimately when all Pensioners die their Pension Fund which is held in Trust shall remain hugely underutilised. This further strengthens our contention for improvement in pension by periodical updation so that the Pension Fund of the Retired Employees is put to proper and intended use.

3. 100% DA Neutralisation :

- a. Government of India introduced 100% DA Neutralisation in lieu of tapering DA vide 5th pay Commission (1996). Subsequently 100% DA neutralisation was extended to all Pensioners of the Banks except those who retired before 01.11.2002. It was on account of wrong interpretation of the provisions of Bipartite Settlement/Joint Note signed during 2005 between IBA and Unions/Associations.
- b. Aggrieved Employees approached the Hon'ble High Courts and were awarded relief but Management of United Bank of India filed SLP in Hon'ble Supreme Court. During the final hearing and finding merits in the arguments of the Employees, the Hon'ble Judges of Supreme Court observed that they had already passed an adverse order in a similar case and hence reversal of that order could be done only by a larger Bench. Alternatively, the Employees in whose case the adverse order was passed should file a review petition which could be tagged with the case of United Bank after condoning the delay. Accordingly, the review petitions were filed, delay condoned and petitions tagged with the case of United Bank of India. The Hon'ble Supreme Court yet again passed an adverse order without any justification merely by stating that since earlier appeals of the employees were dismissed, the appeal of United Bank Management is allowed. The Judgement of the Hon'ble Supreme Court came as a bolt from the blue to the employees.
- c. The Hon'ble Supreme Court based its Judgement on a misplaced ground of arithmetic consideration by stating that the improvement in DA for Pre-November, 2002 Retirees would result in exceeding the Wage Revision load factor of Rs1288 crores and thus may warrant a corresponding downward revision of Basic Pay structure of the employees and Officers which were covered by Wage Revision settlement made effective from 01.11.2002. This was completely wrong consideration as DA did not form part of the components of load factor. The arithmetical error committed by the Hon'ble Supreme Court needs correction.
- d. 100% DA Neutralisation to similarly placed Pensioners is made available to the Pensioners of RBI and LIC of India. Hence denial to a small section of Bank Pensioners is beyond reasonable comprehension.
- e. Compelling Senior Citizens to knock the doors of judiciary to realise their legitimate claims and aspirations is against the spirit of National Litigation Policy of the Government.

4. Pension for those who Resigned after completing 20 years of Service :

- a. IBA had been denying Pension option to those who had resigned from the service of the Bank after completing minimum qualifying Pensionable service in the Bank. Aggrieved resignees sought judicial remedy and ultimately in case of the Employees of Vijaya Bank the Hon'ble Supreme Court ordered extension of the benefit of Pension option to the petitioners who were allowed to opt for Pension.
- b. IBA has refused to extend the benefit of the order of the Hon'ble Supreme Court to similarly placed persons in Vijaya Bank and also in other Banks. Expecting every

individual to go to Supreme Court and struggle for several years for final judgement is unfair and also against the spirit of Litigation Policy of the Government.

c. IBA was kind enough to extend the similar benefit to all the compulsorily retired people after few of the compulsorily retired people got favourable judgement from the Hon'ble Supreme Court. Hence denial of Pension option to resignees is unfair and illogical.

5. National Litigation Policy :

The policy is a good initiative of Government of India. But various instrumentalities of the Government including Public Sector Banks which are State within the meaning of Article 12 of the Constitution of India have been driving their Employees/Pensioners to seek legal remedy on settled issues, thereby defying the spirit of Nation Litigation Policy. Such a situation causes a huge drain on the resources (judicial) of the Government while forcing avoidable financial burden on the Employees/Pensioners. It is requested to ensure creation of a mechanism for resolving the anomalies created by wrong interpretation of the settlements or the provisions of settlements or wrong implementation and interpretation of various Regulations despite their being subordinate legislation - statutory in nature.

6. Demand for Negotiating rights with IBA :

It is requested to ensure creation of a mechanism for resolving the anomalies created by wrong interpretation of the settlements or the provisions of settlements or wrong implementation and interpretation of various Regulations despite their being subordinate legislation - statutory in nature. It will also help the Retirees to strive for further improvements wherever necessary.

To obviate and resolve such anomalous situations, we demand the following :

- i) The Organisations of Bank Pensioners and Retirees should be provided a structured forum to discuss their issues with Indian Banks' Association.
- ii) Anomaly Resolution Committee should be constituted to look into the grievances of Bank Pensioners and Retirees.

We also demand that IBA calls us for formal discussion / negotiations for resolution of Pending issues of Bank Pensioners & Retirees before signing of 11th BPS with the constituents of UFBU.

7. Reckoning of Special Allowance for Pension & Gratuity :

Last wage settlement dated 25th May, 2015 provided for introduction of a new special allowance carrying DA as applicable on Basic Pay. However, the settlement also provided for a negative clause that special allowance shall not be considered for calculation of superannuation benefit viz Pension & Gratuity. This negative clause is illegal and cannot be used to the detriment of Retirees. Not reckoning special allowance for the purpose of calculating superannuation benefit is violative of Pension regulation 2 (s)(a)(ii) which provides that all allowances counted for the purpose of making contribution to the provident fund and for the payment of dearness allowance shall be included as a component of pay. It is pertinent to mention here that provident fund not being contributory does not constitute a benefit to an employee. It leads the payment of dearness allowance as the only benefit available to employees on special allowance as in case of Basic Pay. Under such circumstances a negative clause in the 10th Bipartite Settlement to the effect that special allowance will attract DA but shall not reckon for calculation of superannuation benefits is illegal and contrary to the provision of Pension Regulation 2(s)(a)(ii). The only purpose of this negative clause was to take away the right conferred under pension regulation 2(s)(a)(ii). It was held by the Hon'ble Supreme Court in case of Pension Civil No:5525 of 2012 filed by Bank of Baroda that by signing a settlement or a joint note there is no estoppel as against the enforcement of statutory provisions(Pension Regulations) which could not have been tinkered with in an arbitrary

manner. Extending the same rule of law, the negative clause in the 10th Bipartite settlement/Joint Note about not reckoning special allowance for calculating superannuation benefit is violative of existing pension regulations and hence arbitrary and illegal.

8. IBA's Medical Insurance Scheme :

In pursuance of the directives issued by Dept of Financial Services, Govt of India on 24.02.2012, IBA was expected to evolve a Medical Insurance Scheme both for Serving and Retired employees. However, IBA evolved a Medical Insurance Scheme for Serving employees providing for its cost to be borne by the Banks where as in case of Retired employees the premium was passed on to the Retirees though there was no such directive in the government communication. The medical insurance premium was quite reasonable and also subsidized by many Banks initially but with every successive renewal the premium was increased and subsidy from Banks disappeared. The premium amount which was Rs7500/- in the first year has gone beyond Rs90,000/- for the current year. The Retirees and Pensioners are rendered helpless to suffer injustice and cannot also go back to their own individual medical insurance policy discontinued after introduction of IBA scheme as they have crossed the minimum prescribed age for obtaining fresh medical insurance cover. There is urgent need for Banks to bear the entire medical insurance scheme premium charged on IBAs Medical Insurance Scheme and also wave such premium from levy of GST so as to reduce the burden on Banks.

9. Effective Date of Gratuity Enhancement :

The recommendations of 7th Central Pay Commission to enhance Gratuity from Rs10 lacs to Rs20 lacs for Central Government Employees was accepted and implemented wef:01.01.2016 whereas the payment of gratuity act was amended at a later date and enhanced amount of Rs20 lacs was made effective from 29.03.2018 for the employees other than those working in Central Government. It astonishes that the Ministry of Labour & Employment has notified 29.03.2018 as the date of effect of enhanced gratuity despite a clear legal opinion from Ministry of Law & Justice, Dept of Legal Affairs that enhancement of gratuity and its admissibility/eligibility from particular date are issues relatable to social beneficial legislation and are to be construed liberally. It was further opined that according parity for quantum as well as effective date for employees governed by Payment of Gratuity Act 1972 vis a vis Central Government Employees has rationale and reasonable nexus and hence there appears to be no legal objection if said parity is allowed by Ministry of Labour & Employment. In this background the decision of the government to make the enhancement effective from 29.03.2018 thus hurting the interest of Senior Citizens is beyond comprehension.

There are other pending issues agitating the minds of Bank Pensioners and Retirees and the same are being actively taken up with Indian Banks' Association for early resolution. Such issues include grant of stagnation increment to those who retired between 01.11.2012 to 30.04.2015 in terms of 10th Bipartite settlement/Joint Note dated 25.05.2015 as has been allowed to the employees and officers of State Bank of India vide circular dated 18.07.2018 issued by CGM(HR) of State Bank of India, Corporate Office, Mumbai.

We request you to extend necessary help for resolution of these issues by Indian Banks Association/ Dept of Financial Services, Ministry of Finance, Govt of India at the earliest.

(A. Ramesh Babu) (K.V. Acharya)
Joint Conveners, CBPRO

(S.C. Jain)
General Secretary, AIBRF

(We are publishing hereunder a Circular No AIBOC/2018/9 Date: 13.12.2018 issued by Shri Soumya Datta, General Secretary AIBOC, Calcutta, and addressed to the Gen. Secretary, Federation of SBI Pensioners' Association for information of our Members.

—Gen. Secretary)

Dear Comrade,

PROPOSED STRIKE ON 21.12.2018 BY AIBOC

All India Bank Officers' confederation (AIBOC) is approaching you at a critical juncture when the legacy and the rights earned through years of struggle so assiduously built with the sweat of Seniors is under threat from the diabolical game plan of IBA to carry forward the negotiation based on fractured mandate.

You are all aware that there is little progress in wage revision talks due to inflexible and stubborn insistence of IBA to conclude the wage settlement talk covering all scale of officers as was the convention ever since the first joint note was initiated. It is really surprising that only 15 banks have given unconditional mandate and authorised the IBA to negotiate up to scale VII. The five banks which have given restricted mandate are SBI, PNB, BOB, Indian Bank and Union Bank. Despite having clear mandate from 15 banks, IBA is insisting on restricting discussion only up to Scale III, which clearly indicates that they are not seriously interested for a reasonable, time bound, decent wage settlement covering all scale of officers. The issue was taken up with Department of Financial Services, who assured to resolve the mandate issue, but there is no progress in that direction.

IBA has also introduced a new concept of Performance Linked Pay based on Gross Operating Profit and Return on Assets. This is nothing but an extension of the game plan to divide the bank officers' in particular and bank employees' in general by offering the so-called Performance linked Pay in utter disregard of the idea of bilaterally settled industry level wage agreement. In the above backdrop AIBOC as per decision of its Executive Committee Meeting has no other alternative but to excuse themselves from the further negotiation with IBA and resort to agitation program including strike action on 21st December, 2018.

There are, other important issue like merger of banks, restoration of work life balance, industrial relation issue in IDBI Bank & Catholic Syrian Bank, cross-selling of third-party product, attack and assault on bankers in the line of service.

You will surely appreciate that the strike is also on the issue of family pension/ up-dation of pension, immediate extension of pension benefit in line with benefit available in public sector banks to Regional Rural Banks as directed by Supreme Court and opposing the steep increase in mediclaim premium for retirees' despite strong and reasoned objection of AIBOC. This has been done in recognition by AIBOC of the fact that the retirees' issues are also an integral part of wage settlement and story will remain incomplete unless we struggle together blessed with your presence and support.

We, therefore, request your active support and participation in strike call on 21st December and all programmes to protect our hard-earned rights. A copy of our strike notice served on IBA and DFS with detail recital on issues along with our circular on strike detailing the programme is enclosed.

The unflinching support from your organisation will guarantee that the legacy of the movement will not only be maintained but be taken to a new high addressing the aspirations of the entire banking fraternity.

With best regards, Yours sincerely, **Soumya Datta, General Secretary**

युनिटवार्ता :- कल्याण-डोंबिवली

डोंबिवली-कल्याण विभागाचा वार्षिक स्नेहमेळावा दि. १-११-२०१८ रोजी डोंबिवली पूर्व शाखेतर्फे आयोजित केला होता. टिळकनगर शाखेच्या प्रमुख प्रबंधक श्रीमती बिजयालक्ष्मी राऊत प्रकृती बरी नसताना सुद्धा स्वतः जातीने हजर होत्या. श्री. सुनिल राणे, प्रमुख सहाय्यक यांनी खूपच मेहनत घेऊन हयातीच्या दाखल्याची माहिती संगणकीय प्रणालित तयार करून ठेवली होती, त्यामुळे उपस्थितांना ताबडतोब हयातीचा दाखला देण्याचे काम व्यवस्थित पार पडले. जवळ जवळ १६८ जणांनी हयातीचे दाखले स्नेह मेळाव्यात दाखल केले. यासाठी स्टेट बँक ऑफ इंडिया पेन्शनर्स मित्र मंडळाचे पदाधिकारी श्री. विनय बंगाली, श्री. प्रताप कामत, श्री. सतीश शेटी, श्री. शशांक वेचलेकर या सर्वांनी पुढाकार घेतला. सर्व पेन्शनर्सनी याबद्दल समाधान व आनंद व्यक्त केले. सदर मेळाव्याला २४५ पेन्शनर्स हजर होते.

वरील स्नेह मेळाव्यास श्री. सदाशिव गोखले - अध्यक्ष, पेन्शनर्स फे डरेशन, उपस्थित होते. विशेष म्हणजे या वर्षी स्नेह मेळाव्याला श्री. बी. जी. दांडेकर (वय ९० वर्षे) खास करून उपस्थित होते. आपल्या पेन्शनर्स असोसिएशनच्या उभारणीत त्यांचा स्नेहाचा व मोलाचा वाटा आहे. बँक पेन्शनर्स मित्र मंडळ कल्याण-डोंबिवली विभागातर्फे श्री. दांडेकर आणि श्री. गोखले यांचा खास सत्कार करण्यात आला. सर्व डोंबिवली पेन्शनर्स मित्र मंडळींना श्री. दांडेकर यांची असोसिएशन निर्मितीतील उर्जा अजूनही ताजीतवानी असल्याचे पाहून आनंद वाटला. श्री. गोखले यांनी मेडिकल स्किमची माहिती दिली व असोसिएशनला सभासदांनी दिलेल्या देणगीबद्दल आभार मानले आणि अजूनही देणगी स्विकारली जाईल असे विशद केले. फॉर्मिली पेन्शनर्स मंडळींची थकबाकी देण्याचे काम चालू आहे व थोड्या दिवसात ते पूर्ण होईल असे त्यांनी सांगितले. श्रीमती बिजयालक्ष्मी राऊत यांच्या सूचनेप्रमाणे पूर्वी पहिल्या मजल्यावर असलेला पेन्शन कक्ष आता तळ मजल्यावर प्रवेश द्वारापाशी आणला त्यामुळे पेन्शनर्स मंडळींना चांगले सोयीचे झाले आहे. शिवाय पेन्शनर्सना 'पेन्शन कर्ज' देण्याची खास सोय या नवीन कक्षात करण्यात आली आहे. श्री. सुनिल राणे सर्व पेन्शनर्सना चांगली व तत्पर सेवा देतात असे श्री. अविनाश मुजुमदार यांनी विशद केले. श्री.

सदाशिवराव गोखले यांच्या हस्ते श्री. राणे यांचा सत्कार करण्यात आला. श्रीमती बिजयालक्ष्मी राऊत यांनी श्री. बी. जी. दांडेकर व श्री. गोखले यांचा बँकेतर्फे सत्कार केला. वरील मेळाव्यास मोठ्या संख्येची उपस्थिती पाहून श्री. बी. जी. दांडेकर यांनी समाधान व्यक्त केले व किती कष्टांनी ही असोसिएशन उभी केली हे विशद केले व सर्वांना मार्गदर्शन केले.

हा मेळावा आयोजित करण्यात श्री. सुनिल राणे व श्री. संदेश सावंत यांनी खूप मेहनत घेतली. मुंबई विभागातील सर्वश्री लोपेस, पुसाळकर, राजिवडेकर, बुटाला, छाबरिया, तुळसणकर, आगरकर इत्यादी कार्यकारी मंडळाचे प्रतिनिधी हजर होते. संपूर्ण कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन श्री. अविनाश मुजुमदार यांनी केले. राष्ट्रगीत व अल्पोपहार झाल्यावर कार्यक्रमाची सांगता झाली.

श्री. अविनाश मुजुमदार, खजिनदार
मुंबई झो. स. सें.

प्रतिसाद

'प्राकृतिक सौंदर्याने अपरंपार नटलेला भूतान देश' हा माझा पर्यटन विषयावरील लेख बऱ्याच वाचकांना आवडला. महाराष्ट्र व गोवा येथील अनेक पेन्शनर्स व फॉर्मिली पेन्शनर्सनी (जवळ जवळ ४५ ते ५०) मला, फोन, ई-मेलस व मेसेजेस या माध्यमातून लेख आवडल्याबद्दलच्या भावना कळविल्या. काही जणांनी समक्ष भेटीत लेख खूपच चांगला असल्याचे सांगितले. या सर्वांचा मी मनःपूर्वक आभारी आहे.

विलास गंधे, जनरल सेक्रेटरी

★ ★ ★

'संवाद'चा दिवाळी अंक वाचून मनाला खरोखर आनंद वाटला. मुखपृष्ठापासून शेवटच्या पानापर्यंतचे साहित्य. उदा. साखळी चोर कथेमधील राधाकाकूंचे दिलदार मन, अंतरंग मधील मनासंबंधी अध्यात्मिक विचार, 'शून्यातून संपन्नतेकडे' 'संघटन शक्तीचे महत्त्व' लेख वाचून समाधान वाटले. संपादक मंडळाचे त्याबद्दल आभार.

कृष्णा गोविंद मुळे, सौ. सुशिला मुळे, मलकापूर

श्रद्धांजली

श्री सदाशिव गणेश रबडे उर्फ आण्णा

सन २००५-२००६ चे 'कै. ल. ना. पाबळकर स्मृती सुवर्ण पदक' श्री. रबडे यांना देण्यात आले. डावीकडून :- श्रीमती मंगलाताई रबडे, श्री. रबडे व श्री. व्ही. एम. गोखले, त्यावेळचे सर्कल प्रेसिडेंट

श्री सदाशिव गणेश रबडे उर्फ आण्णा

सेवानिवृत्त सेवकांच्या संयुक्तिक मागण्यांसाठी व सामाजिक बांधिलकीच्या विधायक विचारसरणीमधून साकारलेल्या आपल्या संघटनेच्या कार्यात सेवानिवृत्तीनंतर सदैव सक्रिय राहिलेले, सदैव हसतमुख अधिकारी श्री. सदाशिव गणेश उर्फ अण्णासाहेब रबडे यांचे वृद्धापकाळामुळे गुरुवार दि. १५ नोव्हेंबर २०१८ रोजी दुःखद निधन झाले. सामान्यपणे सेवानिवृत्ती स्वीकारल्यानंतर एखाद्या संघटनेच्या कार्यात स्वबांधवाच्या हितासाठी सदैव प्रयत्नशील असलेल्या अनेक आदरणीय व्यक्तींपैकी श्री. स. ग. रबडे ह्यांना माझे मनात फार मोठे स्थान आहे. वयाची ९० वर्षे पूर्ण झाली तरी असोसिएशनच्या नवीन कार्यकारिणीला सहकार्य देण्यास त्यांचे अंगी असलेला उत्साह तरुणवर्गास लाजवणारा होता. श्री. रबडे साहेब यांचा जन्म २७ फेब्रु. १९२८ रोजी झाला. पुणे विद्यापीठाची B.Com ही पदवी परीक्षा १९४९ साली प्राप्त झाल्यानंतर ते बँकेच्या सोलापूर शाखेत १९५० साली रुजू झाले. १९५९ साली त्यांना Staff

Officer म्हणून बढती मिळाली व विविध पदांवर काम करून बँकेचे सहाय्यक महाव्यवस्थापक म्हणून निवृत्त झाले. बँकेच्या बांद्रे प्रशिक्षण केंद्रामध्ये प्रमुख प्रशिक्षक; कृषि विकास शाखा येथे शाखाधिकारी, तसेच सातारा पणजी येथे रिजनल मॅनेजर इ. पदावर त्यांनी काम केले. सेवानिवृत्तीनंतर आपल्या असोसिएशनमध्ये १९८९ ते १९९५ पर्यंत त्यांनी उपाध्यक्षपदाची धुरा सांभाळली. पुढे सेवानिवृत्त सेवकांना योग्य ते पेन्शन मिळावे, सुधारित महागाई भत्ता - मिळावा व फॅमिली पेन्शन या मागण्यांसाठी - श्री. दांडेकर साहेब (माजी अध्यक्ष) श्री. धांडे साहेब - व सध्याचे पदाधिकारी ह्यांना गेल्या आठवड्यापर्यंत ते मार्गदर्शन करीत होते. २००६ साली त्यांचा पेन्शनर्स असोसिएशनतर्फे संस्थापक कै. ल. ना. पाबळकर यांच्या स्मरणार्थ ठेवलेले सुवर्ण पदक देऊन गौरव करण्यात आला. योगाची त्यांना आवड होती त्याचप्रमाणे संवादिनी व बासरी ही वाद्ये ते उत्तम प्रकारे वाजवीत असत.

श्री. अण्णासाहेब कार्यरत असतांना काळाच्या पडद्याआड निघून गेले. पण माझ्याप्रमाणेच अनेकांच्या अंतःकरणात असलेली त्यांची प्रतिमा कधीच पुसली जाणार नाही. त्यांच्या मागे पत्नी मंगलाताई, मुलगा डॉ. राजेंद्र, सुना व वैद्यकीय व्यवसायात कार्यरत असलेली नातवंडे, पतवंडे आहेत. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो हीच परमेश्वराजवळ प्रार्थना.

मधुकर पालकर, पुणे

श्री. रबडे यांनी निवृत्त झाल्यानंतर लगेचच आपल्या असोसिएशनचे काम करण्यास अत्यंत हिरीरीने व मनापासून सुरुवात केली. १९८९ ते १९९५ या काळात ते आपल्या सर्कल असोसिएशनचे उपाध्यक्ष होते. बँकेत असताना त्यांची व माझी कधीच भेट झाली नाही. ते असोसिएशन मध्ये काम करायला आले त्यावेळेसच माझी व त्यांची प्रथम ओळख झाली. ते जरी सहाय्यक महाप्रबंधक म्हणून निवृत्त झाले होते तरी त्या पदाचा अहंपणा त्यांच्या कामात कधीच आढळला नाही. दि. २ मे १९९३ पासून आपल्या फेडरेशनचे मुख्य कार्यालय पुण्यात आले, त्या वेळेस श्री. रबडे ह्यांना फेडरेशनच्या

सचिवपदाची जबाबदारी देण्यात आली. ती पण त्यांनी आनंदाने स्विकारली व दोन्ही जबाबदाऱ्या त्यांनी उत्कृष्टपणे पार पाडल्यात.

फेडरेशनचे जनरल सेक्रेटरीचे पद माझेकडे असल्याने, त्या काळात मी व श्री. रबडे इतर सर्कलमधील संघटनांना मार्गदर्शनासाठी जात असू. त्या वेळेस प्रवास रेल्वेनेच करत असल्याने खूप वेळ लागायचा व अनेक ठिकाणी आम्हास जावे लागायचे. त्या काळात श्री. रबडे यांनी मला खूपच सहकार्य व मदत केली. आपल्या फेडरेशनचे नियम व उपनियम (Bye laws) सुरुवातीस खूपच अपुरे होते. त्यात सुधारणा करण्यासाठी श्री. रबडे व श्री. धांडे यांनी अत्यंत मोलाचे काम केले. फेडरेशनच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या काळात या दोघांनी रात्रभर बसून मसूदा तयार केला व दुसऱ्या दिवशीच सभेमध्ये त्यास मान्यता मिळाली.

फेडरेशनच्या अध्यक्षांना येणारी पत्रे तसेच सर्व मिटिंग्स संबंधीची अनेक कामे सर्वश्री रबडे व धांडे करत असत. मला मिळालेल्या यशात या दोघांचा सिंहाचा वाटा आहे.

श्री. रबडे यांची प्रकृति ठीक नसल्याचे कळल्यावर दि. ४ नोव्हेंबर २०१८ रोजी मी, माझा मुलगा श्री. श्रीकांत व श्री. पुसाळकर त्यांना निरामय हॉस्पिटल (पिंपरी) येथे भेटण्यास गेलो होतो. त्यांना अत्यंत आनंद झाला व जवळ जवळ अर्धा तास ते माझ्याशी गप्पा मारत होते. दुर्दैवाने आमची ती भेट शेवटचीच ठरली.

पुण्यामधील असोसिएशनच्या व पुणे झोनल सबसेंटरच्या तसेच सर्कल मॅनेजिंग कमिटीच्या सर्वच सभांना न चुकता ते हजर राहत. त्यांचे मार्गदर्शन खूप मोलाचे असायचे. त्याचप्रमाणे वार्षिक सर्व साधारण सभेत निवडणुका असताना तेच निवडणुक अधिकारी म्हणून आनंदाने काम बघायचे. वयाच्या ८८ व्या वर्षापर्यंत त्यांनी हे काम केले. शेवटपर्यंत ते अत्यंत कर्तव्यमग्न असायचे व जीवनाकडे पाहण्याच्या त्यांचा दृष्टीकोन शेवटपर्यंत कायम सकारात्मकच होता. त्यांचा सतत समाधानी व आनंदी असणारा स्वभाव विसरणे शक्य नाही. त्यांच्या निधनाने असोसिएशन एका अत्यंत त्यागी व प्रामाणिक कार्यकर्त्यास मुकली आहे.

ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास चिरशांती देवो हीच परमेश्वर चरणी प्रार्थना.

बाळासाहेब उर्फ बी.जी.दांडेकर, ठाणे

Unit Warta :

RATNAGIRI UNIT

A meeting of all members of State Bank of India, pensioners was held on 04.12.2018 at JyeshthaNagarik Sangh Karyalay, Mal Naka, Ratnagiri at 3.30 p.m. Total 56 members from various places in Ratnagiri District as well as the following Office Bearers from Panaji ZSC attended the Meeting.

Shri. Mohan Parvatkar, President, Shri. I.H. Dias, Secretary, and other Committee Members Shri. Parvatkar presided over the meeting. The meeting started with warm welcome by Shri D.D. Marathe, Dist.Secretary.

Shri.Parvatkar while addressing the meeting expressed his great concern over less number of membership and requested to carry on the movement for the increase of membership.He also explained and discussed the developments in the pensioners matters such as health insurance, claim for reimbursement, new REMBS scheme (policy "A" as well as "B") etc. Majority of the participants took active part in discussion and Shri Parvatkar answered in detail to satisfy the members.

Shri. Vilas Krishnaji Kulkarni and Shri. Anand C. Joshi were elected as District Secretary and Asst. Dist. Secretary respectively.

The meeting was concluded with the vote of thanks by Shri. Vilas Kulkarni.

- Secretary, Ratnagiri Unit

अभिनंदनीय

‘खान्देश शाहीर कलावंत वारकरी मंडळ’ (उत्तर महाराष्ट्र) खान्देश यांनी दि. ३ नोव्हेंबर २०१८ रोजी श्री. साहेबराव देसाई, अध्यक्ष औरंगाबाद झो. स. सें. यांना ‘छत्रपती शिवाजी महाराज’ सामाजिक न्याय पुरस्कार ‘२०१८ चा व मानपत्र’ धुळे येथे प्रदान करून गौरविण्यात आले. श्री. देसाई यांचे संघटनेतर्फे अभिनंदन

- जनरल सेक्रेटरी

युनिट वार्ता :- नाशिक युनिट

आपल्या पेन्शनर्स असोसिएशन नाशिक युनिटचा वार्षिक मेळावा बुधवार दि. २८.११.२०१८ रोजी वैराज कलादालन नाशिक येथे अत्यंत उत्साही वातावरणात संपन्न झाला.

मेळाव्याचे अध्यक्ष, आपले सर्कल प्रसिडेंट श्री. गोखले साहेब, व्हाईस प्रसिडेंट श्री. साहेबराव देसाई, तसेच मुंबईचे श्री. छाब्रिया, श्री. पुसाळकर, श्री. आगरकर या मेळाव्यास उपस्थित होते. या प्रसंगी पेन्शनर्स मीट 'म्हणजेच सेवानिवृत्तांचा मेळावाही आयोजित करण्यात आला होता. मेळाव्याचे प्रमुख पाहुणे श्री. सुधीर भागवत - डेप्युटी जनरल मॅनेजर, नाशिक, झोनल ऑफिस, सौ. माधुरी साठे, चीफ मॅनेजर, (एच आर.), झोनल ऑफिस, नाशिक, मार्श कंपनीचे प्रतिनिधी श्री. विनायक सोनवणे व पॅरामाऊंट हेल्थ सर्व्हिसेसच्या (टी.पी.ए.) श्रीमती सुचिता भालेराव तसेच नाशिक युनिटचे २०० सभासद उपस्थित होते.

प्रमुख पाहुणे श्री. भागवत साहेब व श्री. गोखले साहेब यांच्या हस्ते दीप प्रज्वलन करण्यात आले. कै. ल. ना. पाबळकर यांच्या प्रतिमेस श्री. गोखले साहेबांच्या हस्ते हार घालून आदरांजली वाहण्यात आली. श्री. भागवत साहेबांचा सत्कार श्री. गोखले साहेबांच्या हस्ते करण्यात आला. त्यानंतर सर्व पाहुण्यांचा सत्कार कमिटी मॅबर श्री. ठाकूर यांच्या हस्ते करण्यात आला. आपले माजी मॅनेजिंग डायरेक्टर श्री. दलाल साहेब व अन्य दिवंगत सभासदांना श्रद्धांजली वाहण्यात आली. त्यानंतर ७५ वर्षे पूर्ण झालेल्या सभासदांचा सत्कार व नवीन सभासदांचे स्वागत करण्यात आले. तसेच वार्षिक जमा खर्चास मंजूरी इत्यादी कार्यक्रम झाले.

समारंभाचे प्रमुख पाहुणे श्री. भागवत साहेब यांनी बँकेपुढील थकबाकी समस्या, बँकेची आर्थिक स्थिती, कर्मचारी कल्याण योजनांसाठी तात्पुरती स्थिती तसेच हळूहळू परिस्थिती कशी सुधारत आहे याची माहिती दिली. आपल्या निवृत्तीधारकांच्या विशेषतः मेडिकल संबंधी अडचणी दूर करण्याचे त्यांनी आश्वासन दिले. श्री. साहेबराव देसाई यांनी संघटनेनी सभासदांसाठी केलेल्या कार्याचा विस्तृत परिचय करून दिला. तसेच सभासदांच्या शंकांचे समाधानकारक निरसन केले. श्री. गोखले साहेबांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात बँकेच्या व इन्शुरन्स कंपनीच्या सध्याच्या आर्थिक स्थितीचा आढावा घेतला.

त्याही परिस्थितीत संघटना सभासदांसाठी काय करीत आहे, तसेच मेडिकल इन्शुरन्सचा हप्त्या कमी करण्यासाठी काय प्रयत्न चालू आहेत याची अत्यंत महत्त्वपूर्ण माहिती सभासदांना करून दिली. मार्श कंपनीचे श्री. सोनवणे यांनी सभासदांच्या शंकाचे निराकरण केले.

श्री. भिमसिंग ठाकूर व कार्यकारी मंडळाच्या सर्व सभासदांनी मेळावा यशस्वी करण्यासाठी विशेष परिश्रम घेतले. श्री. महाबळ यांनी सूत्रसंचालन तसेच आभार प्रदर्शन केले व त्यानंतर सामुदायिक राष्ट्रगीत म्हणण्यात आले. अखेरीस चहा पान आयोजित करण्यात आले होते. मेळाव्याच्या निमित्ताने सर्व जुने सहकारी एकमेकांना भेटले व जुन्या स्मृतींना उजाळा मिळाला. त्यामुळे मेळाव्याच्या आयोजनाबद्दल व यशस्वी नियोजनाबद्दल सर्व सभासदांनी समाधान व्यक्त केले.

भिमसिंग ठाकूर, सेंट्रल कमिटी मॅबर

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

अमरावती

एस. बी. आय. पेन्शनर्स असो. युनिट - अमरावतीची वार्षिक सभा दिनांक १३ ऑक्टोबर २०१८ रोजी अमरावती मेन ब्रँच येथे घेण्यात आली.

उपस्थित असलेल्या मॅबरसंचे सचिव श्री. प्रकाश वाळके यांनी स्वागत करून दसऱ्याच्या व दिवाळीच्या शुभेच्छा दिल्या.

एप्रिल २०१८ ते सप्टेंबर १८ या कालावधीत १५ नवीन मॅबरसंचे स्वागत करण्यात आले. तसेच आपले सहकारी श्री. अजय देशपांडे यांची संस्कार भारतीच्या पश्चिम श्रेत्राचे सहप्रमुख म्हणून निवड झाल्याने त्यांचे अभिनंदन करण्यात आले. श्री. वाळके यांनी पुढील महिन्यात लाईफ सर्टिफिकेट बद्दल सदस्यांना आठवण करून दिली.

बँकेचे नवीन विमा पॉलिसीच○ Circular आल्याचे सांगून त्याबद्दल त्यांनी सविस्तर माहिती दिली. श्री. खोब्रागडे, अध्यक्ष, अमरावती झो. स. से. यांनी पुणे वार्षिक सर्वसाधारण सभेबद्दल सविस्तर माहिती सदस्यांना दिली.

या नंतर सदस्यांच्या समस्यांचे निराकरण करण्यात आले. शेवटी अध्यक्ष श्री. शंकर बानोकर यांच्या भाषणाने सभेची सांगता झाली.

सेक्रेटरी, अमरावती युनिट

निवृत्तांच्या न्याय्य हक्कांसाठी – लेखक : क्रांतिसेन आठवले

‘स्टेट बँक ऑफ इंडिया पेन्शनर्स असोसिएशन’ची मुंबई सर्कलची ४४ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा पुण्यात दि. ४ सप्टेंबर २०१८ ला भव्य प्रमाणात यशस्वीपणे पार पडली. त्यानिमित्त असोसिएशनच्या कार्याचा परिचय करून देणारा ‘निवृत्तांच्या न्याय्य हक्कांसाठी’ हा लेख दै. ‘महाराष्ट्र टाइम्स’च्या त्याच दिवशीच्या ‘पुणे प्लस’ पुरवणीत ठळकपणे प्रसिद्ध झाला होता. त्यासाठी महाराष्ट्र टाइम्सकारांना मनःपूर्वक धन्यवाद देऊन सदर लेख ‘संवाद’च्या वाचकांसाठी साभार पुनर्मुद्रित करीत आहोत...

मागील ४४ वर्षांपासून भारतीय स्टेट बँकेच्या मुंबई सर्कलमधील म्हणजे महाराष्ट्र व गोव्यातील सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांचे प्रतिनिधित्व ‘स्टेट बँक ऑफ इंडिया पेन्शनर्स असोसिएशन’ ही संघटना करीत आहे. या संघटनेची स्थापना पुण्यात १४ सप्टेंबर १९७४ रोजी स्व. ल. ना. पाबळकर यांच्या पुढाकाराने व अध्यक्षतेखाली झाली. त्या वेळी अवघे २१ सदस्य होते. पुढे विस्तार होत ही संख्या आता २५ हजारांहून अधिक झाली आहे. बँकेतील निवृत्त कर्मचारी हा संघटनेचा सभासद तर त्याचे कुटुंब (पती/पत्नी) सहयोगी सभासद आहेत. बँकेची या संघटनेला मान्यता नसल्यामुळे सेवानिवृत्तांचे विविध प्रश्न-समस्या यांचे निराकरण वा सोडवणूक बँकेच्या व्यवस्थापनाबरोबर चर्चेद्वारे केले जाते. अंतिम उपाय म्हणूनच केवळ न्यायालयाची पायरी चढून संघटनेला सभासदांच्या न्याय्य हक्कांसाठी झगडावे लागते.

संघटना स्थापना होण्याचे प्रमुख कारण म्हणजे ५०-६० वर्षे पेन्शनमध्ये कोणतीच वाढ नव्हती. अत्यल्प पेन्शन मिळत होते. त्यामुळे पेन्शनमध्ये वाढ, फॅमिली पेन्शन योजना, ग्रॅज्युइटी यासाठी संघटनेस कोर्टाची पायरी चढावी लागली. आज पेन्शनरांना ५० टक्के पेन्शन मिळावे या प्रमुख मागणीसाठी दिल्ली उच्च न्यायालयात २०१३ पासून दावा चालू असून, आता तो अंतिम टप्प्यात आला आहे.

भारतात स्टेट बँकेची अखिल भारतीय फेडरेशन असून, तिचे कामकाज कार्यक्षमपणे चालू आहे. बँकेतून निवृत्त होणारा कोणताही कर्मचारी असो - अगदी बँकेच्या अध्यक्षापासून वॉचमनपर्यंत, तो या संघटनेचा सभासद होऊ शकतो. आज बँकेचे निवृत्त अध्यक्षदेखील या संघटनेचे सभासद आहेत. पेन्शनर्स असोसिएशन (मुंबई सर्कल) चे नोंदणीकृत कार्यालय पुणे येथे असून, त्याची उपकेंद्रे

(झोनल सब सेंटर्स) अमरावती, औरंगाबाद, मुंबई, नागपूर, पणजी (गोवा) व पुणे येथे आहेत. संघटनेच्या विविध पदाधिकाऱ्यांच्या निवडणुका रीतसर दोन वर्षांनी होतात.

संघटनेचे (मुंबई सर्कल) अध्यक्ष एस. बी. गोखले असून, विलास गंधे हे मुख्य सचिव आहेत. त्याचप्रमाणे झोनल पातळीवरील सहा अध्यक्ष असून, डी. ए. कुलकर्णी हे खजिनदार व विष्णू मुकीम सहसचिव आहेत. बी. जी. तथा बाळासाहेब दांडेकर संघटनेचे सल्लागार असून, गेली अनेक वर्षे त्यांनी मुंबई सर्कल व फेडरेशनचे (राष्ट्रीय पातळीवरील शिखर संघटना) अध्यक्ष ही उच्च पदे भूषविली आहेत. गेल्या ४४ वर्षांत अनेक पेन्शनरांनी निवृत्तीनंतर अगदी निःस्पृहपणे व पदरमोड करून संघटनेसाठी मोलाचे योगदान दिले आहे. २००९ पासून प्रत्येक सभासदाला त्याच्या वाढदिवसानिमित्त संघटनेतर्फे शुभेच्छापत्रे पाठविली जातात. या शुभेच्छापत्रात सभासदाने आपल्या पक्षात आपल्या कुटुंबास कोणताही त्रास होऊ नये म्हणून आपल्या पेन्शनची महत्त्वाची कागदपत्रे तसेच बँक खाती, मालमत्ता आदीची काळजी घेण्याबद्दलची माहिती देण्यात येते. हे काम श्री. प्रमोद चाटे गेल्या सहा वर्षांपासून करतात.

संघटनेच्या वतीने ‘संवाद’ नावाची मासिक गृहपत्रिका २००३ पासून दर महिन्याच्या २५ तारखेला नियमित प्रसिद्ध होते. ‘संवाद’च्या माध्यमातून सभासदांना बँकेच्या विविध महत्त्वाच्या परिपत्रकांविषयी माहिती मिळते. त्याचप्रमाणे सभासदांच्या सुप्त लेखनगुणांना प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांचे विविध लेख/कविता छापल्या जातात. संघटनेच्या www.sbipensionerspune.org या संकेतस्थळावर ‘संवाद’चे जुलै २००७ पासूनचे सर्व अंक तसेच महत्त्वाची अन्य माहिती उपलब्ध करून देण्यात येत असते.

कै. ल. ना. पाबळकर यांच्या स्मृतीनिमित्त त्यांच्या नावे सुवर्णपदक सन १९९८ पासून दर वर्षी एका सर्वार्थाने समर्पित वा सेवाव्रती सभासदाला समारंभपूर्वक देण्यात येते व त्याचा यथोचित सन्मान केला जातो. सोलापूर जिल्ह्याचे सचिव त. म. पाटील यांना या वर्षीचे सुवर्णपदक दिले जाईल. त्याचप्रमाणे या वर्षी असोसिएशनचे जनरल सेक्रेटरी विलास गंधे यांनी संघटनेला दिलेल्या १ लाख २१ हजार रुपयांच्या देणगीच्या व्याजातून त्यांचे स्व. पिताश्री वासुदेव गंधे व मातोश्री उमाबाई गंधे यांच्या नावे ५००१ रुपयांचे दोन पुरस्कार दिले जातात. यंदा या पुरस्काराचे मानकरी डी. ए. कुलकर्णी (स्वजिनदार) व प्रभाकर गुपचूप (संपादक, संवाद) हे आहेत. बँकेला गरज भासेल तेव्हा संघटनेचे सदस्य बँक कर्मचाऱ्यांना विनामोबदला मदत करतात. नोटाबंदी, जनधन योजनेत सदस्यांनी मदत केली आहे. देशातील नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळीही संघटनेचे सदस्य यथाशक्ती योगदान देतात.

(महाराष्ट्र टाईम्स, पुणे प्लस दि. ४ सप्टेंबर २०१८)

Unit Varta Mumbai Zonal Sub-Centre 32nd Annual General Meeting

Shri. R. S. Rajiwadekar, Principal Secretary, Mumbai ZSC has advised that the Managing Committee of the Mumbai Zonal Sub-Centre has decided to hold the 32nd Annual General Meeting of our Association's Mumbai Zonal Sub Centre on Monday the 25th February, 2019 at 11.00 a.m. at Shri Shivaji Mandir (Natya Gruha), Opp. Plaza Theatre, N.C. Kelkar Path, Dadar (W), Mumbai 400028. He further advised that the Agenda of the Meeting and the Report of the Managing Committee will be given to the Members at the time of registration at the venue. All the Members of the Mumbai ZSC are requested to attend the AGM in a large number

सुख आणि दुःख

सुखात आणि दुःखात एकाक्षराचं अंतर
कष्टाचे दुःख आधी, सुख येते नंतर!

सुखासाठी निढळाचा गाळावा लागेल घाम
दुःख येते आपोआप न करता काही काम!

सुख येता घरी-दारी, फुलवत जाते प्रीति
दुःख मात्र तोडेल हो, तुमची नाती-गोती!

सुख असता जवळी, गोळा होईल गाव
दुःखामध्ये आप्त सुद्धा पुसणार नाही नाव!

सुख असते अल्प-जीवी, मोजत असते क्षण
दुःख मात्र वेळोवेळी, मारत राहते घण!

सुखाची थंड झुळुक, दुःखाचा वादळ वारा
डग-मग-डोल्या जीवाचा, खेळ असतो सारा!

१६
१८

श्री. गोविंद करमरकर, मो. ८८०५९५९८२४

विनोद

- बळवंतराव - पंत आपल्याला परवा पुस्तक प्रदर्शन पाहायला जायचं आहे. आठवण आहे ना?
- पंत - बरं झालं तुम्ही आठवण दिली. हल्ली मला विस्मरण व्हायला होतं.
- बळवंतराव - त्यासाठी स्मरणशक्ती वाढविण्यासाठी एक चांगले औषध मी घेतो. त्यामुळे मला खूप फरक पडला ! तुम्हीही सुरू करा.
- पंत - नाव काय त्या औषधाचं ?
- बळवंतराव - थांब आठवलं की सांगतो.

वसंत धुपकर

ललित

शब्दांच्या पलिकडे

कमीत कमी शब्दात खूप काही सांगायचे असेल तर कवितेसारखा प्रभावी वाङ्मयप्रकार नाही. मग या कविता विनोदी, चिंतनपर, व्यंग दर्शविणारी अशा प्रकारच्या असू शकतात. कधी कधी काही काही उद्गार असे असतात की ते जीवनाथ आपल्यापुढे साक्षात उभा करतात. खाली दिलेल्या साध्या कवितांचे असाधारण मोल लक्षात येईल :

सारा अंधारच प्यावा
अशी लागावी तहान
एका साध्या सत्यासाठी
देता यावे पंचप्राण

आता प्रेमी आणि प्रेमिका मधील हा संवाद पहा.
प्रेमिका - बोलो कब मिलोगे तुम
प्रेमी - उमर ढलने के बाद
प्रेमी - बोलो शादी कब करेंगे?
प्रेमिका - जवानी ढलने का बाद

खाली दिलेला पती-पत्नी यांच्यातील हा संवाद पहा.
लव्घानंतर पत्नी आपल्या पतीलाच आपले सर्वस्व मानते.

पत्नी - तुम मेरा जीवन हो
पती - लेकिन मेरा जीवन तो नरक है
पत्नी - नरकही मेरा जीवन है, इसमें क्या
फरक है ।

जुन्या चित्रपटातील गाणी आजही ऐकली जातात. कारण त्यांची गोडी अवीट आहे. कारण त्या संगीतानेच ती किमया केली आहे. परंतु काळ पुढे सरकत गेला अन् लोकांची आवडही बदलत गेली. हा बदल विशेषतः अलिकडच्या तरूण-तरूणींमध्ये दिसून येते. संगीतावर मार्मिकपणे भाष्य करणारे खालील गीत पहा -

कालच्या संगीताने मला लाभला प्राण
आजच्या संगीताने गुदमरतो हा प्राण
उद्या काय होईल सुरांचे? नाचतील ते डिस्को
संगीताचे भले कराया टाईम है किसको?
व्यवसायाने निष्णात वकील, संस्कृत भाषेवर प्रभुत्व,

वेदान्त, दार्शनिक आणि त्याचबरोबर उर्दू शायरीचे उत्तम जाणकार म्हणजे भाऊसाहेब पाटणकर. पाटणकरांनी उर्दू शायरीचा बाज प्रथम मराठीत आणला. त्यांची खालील रचना पहा -

होती अशीही वेळ सारे, नम्र होते मजपुढे
झेलण्याला शब्द माझा, होते उभे मागे पुढे
आता कुठे तो काळ त्याची खूणही ना राहिली
आसवे माझीच माझ्या, काबूत नाही राहिली

कविवर्य सुरेश भट हे मराठीतील अक्वल दर्जाचे गीतकार आणि गझलकार आहेत. केशवसुत, तांबे, मर्देकर यांच्यानंतर स्वतःचा असा संप्रदाय निर्माण करणारे सुरेश भट हे एकमेव कवी आहेत.

इतकेच मला जाताना सरणावर कळले होते.
मरणाने केली सुटका जगण्याने छळले होते.
फसवून मी स्वतःला फसवायचे किती?
नुसतेच सावल्यांना बिलगायचे किती?

शोषितांची अनेक रूपे पाहून ज्यांचे हृदय हलून जाते असा कवी म्हणजे नारायण सुर्वे, स्वतःवर विश्वास असल्याची कबुली ते अशी देतात -

आकाशाच्या मुद्रेवर अवलंबून राहिलो नाही
उगीच कुणाला सलाम ठोकणे जमलेच नाही

जगात दुःख आणि मृत्यु हेच शाश्वत आहे. या जगात कुणीही सुखी नाही की परिपूर्ण. कशाची तरी उणीव ही आहेच. म्हणून तो सदान्-कदा काळजीत असतो. हेच खालील शब्दात कवी आपल्याला सांगत आहे -

जिन्दगी जैसी तमन्ना भी नाही कुछ कम है
हर घडी होता है अहसास कही कुछ कम हैं
सीने में जलन आँखों में तुफान सा क्यूँ है,
इस शहर में हर शख्स परेशान सा क्यूँ हैं

अरविंद पुजारी, सोलापूर
भ्रमणध्वनी : ९७६३६७४८९०

९९
९८

❖ ❖ ❖

अनुभव

‘रामबिल्ली’ ब्रॅचचे इन्स्पेक्शन

ब्रॅचचे नाव वाचून आश्चर्य वाटले ना? पण विशाखापट्टनम् जिल्ह्यात या नावाची ब्रॅच आहे. या ब्रॅचचे इन्स्पेक्शन मी जानेवारी १९८७ मध्ये केले. ही ब्रॅच त्यावेळी ‘व्हिलेज ब्रॅच’ होती - म्हणजे ब्रॅच मॅनेजर, एक क्लार्क आणि एक मेसेंजर एवढाच स्टाफ होता. मला या ब्रॅचला अचानक जावे लागले होते. कारण या ब्रॅचच्या आधी मी ‘मलकापुरम्’ ही विशाखापट्टनम जिल्ह्यातल्या बऱ्यापैकी मोठ्या ब्रॅचचे इन्स्पेक्शन करत होतो. पण तिथे माझ्या इन्स्पेक्शन काळातच ‘Statutory Audit’ आले. त्यामुळे लगेचच मी ‘ZIO’ शी संपर्क साधला. त्यांनी मला, ‘मलकापुरम्’ ब्रॅचचे इन्स्पेक्शन ‘स्थगित’ करून, माझ्या प्रोग्रॅममधील पुढील ब्रॅचला जायला सांगितले. माझी पुढील ब्रॅच त्याच जिल्ह्यातील ‘रामबिल्ली’ या नावाची होती. तिकडे मी लगेच गेलो. अशात-हेने ‘रामबिल्ली’ ब्रॅचला मी आलो होतो.

या ‘राङ्गबिल्ली’ गावाला जाण्यासाठी मलकापूरमहून डायरेक्ट बस नसल्याने मला ‘अनकापल्ली’ गावाला जाऊन तिथून ‘रामबिल्ली’ला जाणारी बस पकडावी लागली. हे गाव समुद्र किनाऱ्यावर आहे. तिथला ‘बीच’ खूप सुंदर आणि स्वच्छ आहे. या ठिकाणी मला दोन प्रकारची वाळू बघायला मिळाली. एक अगदी पांढरी-शुभ्र आणि दुसरी अगदी काळीभोर! वाळू इतकी बारीक की, मुठीत घेऊन मूठ जरा दाबली तर ही वाळू लगेच हातातून निसटून जाते. हे जेव्हा मी घरी कळवले, तेव्हा माझ्या मुलींची लगेचच ‘फर्माईश’ आली की पुण्याला येताना प्रत्येक प्रकारच्या वाळूच्या एकेक, अशा दोन पिशव्या घेऊन या. कारण मुलींना ‘सॅंड-पेंटिंग’ करायचे होते, ज्यासाठी वेगवेगळ्या प्रकारची/रंगांची वाळू असेल तर पेंटिंग उठून आणि नॅचरल दिसते. त्यामुळे मी जवळच असलेल्या दुकानातून, वाळू नेण्यासाठी जाड कापडाच्या दोन मोठ्या पिशव्या विकत घेतल्या. मी आणि ब्रॅच मॅनेजर असे दोघे जेव्हा संध्याकाळी काम झाल्यावर समुद्र किनाऱ्यावर फिरायला गेलो, तेव्हा दोन्ही प्रकारची वाळू भरून आणली. ब्रॅचमध्ये आल्यावर दोन्ही पिशव्यांचे तोंड दोरीने चांगले बांधून त्या ‘पोटल्या’ मी माझ्या सामानात ठेवल्या.

ही ब्रॅच अगदीच लहान असल्याने मला फक्त पाच दिवस इन्स्पेक्शनसाठी दिले होते. ब्रॅच इन्स्पेक्शन करत

असताना तिथली एक ‘गंभीर’ बाब (Serious irregularity) माझ्या लक्षात आली. ती म्हणजे, ब्रॅचच्या पोर्टेबल स्ट्रॉंगरूममध्ये काही ‘सेफ-कस्टडी’ आर्टीकल्स होती. ती चेक करत असताना, एक ‘सील्ड’ पॅकेट मला दिसले. ‘सेफ कस्टडी’ रजिस्टरमध्ये त्याची ‘एन्ट्री’ मला कुठे दिसली नाही. तसेच त्यावरचे ‘सील’ हे त्या ब्रॅचचेच ऑफिशियल ‘सील’ वापरलेले दिसले. मला वाटले की एखादी वस्तू ब्रॅचची असेल. पण मी जेव्हा ब्रॅच मॅनेजरला विचारले की हे ‘सील्ड’ पॅकेट रजिस्टरमध्ये एंटर का केले नाही? तेव्हा ब्रॅच मॅनेजर जरा आढेवेढे घेऊ लागला. मी त्याला खोदून खोदून विचारल्यावर म्हणाला, “सर हे ‘माझे’ स्वतःचे पॅकेट आहे. त्यात माझ्या बायकोचे सगळे दागिने ठेवले आहेत.” मी म्हटलं, “मग म्हणून काय झालं, एंटर तर करावंच लागेल. शिवाय तुम्ही स्टाफ मॅबर असल्याने सेफ-कस्टडी चार्जेससुद्धा नाहीत. तेव्हा ‘एन्ट्री’ का केली नाही? ही सिरीयस इरेग्युलॅरिटी आहे.” तेव्हा तो जरा चपापला. मग म्हणाला, “सर, माफ करा. मला वाटलं मीच कस्टोडीयन असल्याने मी केव्हाही ते दागिने असलेले पॅकेट काढून घेऊन जाऊ शकतो.” मी त्याला असे करण्यातला धोका समजावून सांगितला. त्याला म्हटलं, “समजा जर दुर्दैवाने तुझे काही ‘बरे-वाईट’ झाले तर तुझ्या बायकोला तिचे दागिने कसे मिळणार? कारण तिच्याजवळ ते बँकेत ‘सेफ कस्टडीत’ ठेवल्याबद्दलची ‘पावती’ही असणार नाही. कारण सेफ कस्टडीत ठेवल्याची बँक रजिस्टरमध्ये एन्ट्रीसुद्धा नसेल. मग अशावेळी तुझी बायको ‘तिचे’ असलेले दागिने कसे क्लेम करू शकेल?” हे त्याला सांगितल्यावर त्याला आपण किती गंभीर चूक केली आहे हे कळले. ताबडतोब मग त्याने ‘ते’ पॅकेट रजिस्टरमध्ये एंटर केले आणि पावती करून आपल्याजवळ ठेवली. मी त्याला म्हटले, “एवढ्याने भागणार नाही. तर दागिने बँकेत ‘सेफ-कस्टडी’मध्ये ठेवल्याबद्दल बायकोला सांगा, तसेच तिला ‘पावती’ कुठे ठेवली आहे हेही सांगा. म्हणजे वेळ प्रसंगी तिला पुढील कार्यवाही करता येईल.” तेव्हा त्याला कुठे यातली ‘गंभीर’ बाब कोणती आहे हे लक्षात आले. घडतात अशा ‘गंभीर’ चुका केव्हा केव्हा आपल्या हातून!

रा. ना. लळिंगकर, पुणे

मोबा. ९८२२१०७९८८

३२
१८

प्रतिसाद

‘संवाद’चा दिवाळी अंक आवर्जून वाचला.

प्रथमतः श्री. क्रांतिसेन आठवले यांचे संपादकीयबद्दल अभिनंदन.

ज्ञानमार्ग, ऐश्वर्य, डोळसपणा, सदाचार, प्रामाणिकपणा, नैतिकता, न्यायनिष्ठता, प्रतिकार क्षमता, या संबंधी सर्व प्रयत्नांना साथ देऊन आपण ‘प्रकाशाचे दूत’ बनू शकतो. हा विचार भावला.

श्री. वसंत धुपकर यांची ‘साखळी चोर’ ही कथा वाचनीय. वयस्कर असूनही राधाकाकूंनी दाखवलेला धीरोदात्तपणा व शेवटी सर्व सत्य कळल्यावर त्यांचा कनवाळूपणा वाखाणण्याजोगा.

आनंदी जीवन जगायचे असेल तर माणसाने मनाला सांभाळायला हवे. निसर्गापासून आपल्याला बरेच शिकण्यासारखे आहे. अनावश्यक विचार माणसाच्या जीवनातील शांतता आनंद नष्ट करतात. आनंदाचे क्षण येतील तेव्हा आनंद लुटायला हवा. श्री प्रभाकर गुपचूप यांचे हे विचार आपण आचरणात आणले तर आयुष्य नक्कीच सुखकारक होईल.

‘वसुधेची वेदना’ ही श्री. तुळजापूरकर ह्यांची कविता बरेच काही सांगून जाते.

एकंदरीत सर्व अंक वाचनीय असाच आहे.

संपादक मंडळाचे अभिनंदन.

अनिल खाडिलकर, पुणे.

मोबाईल ९८५०९८४०४५

★ ★ ★

आपण संपादकीयात म्हंटल्याप्रमाणे ‘संवाद’चा अंक दिवाळीपूर्वीच हातात पडला त्याबद्दल आपल्याला व आपल्या सहकाऱ्यांना धन्यवाद.

अंकाची उत्सुकता होतीच त्यामुळे अंक हातात पडल्याबरोबर यातील साहित्यीक फराळाचा आस्वाद ताबडतोब घेतला.

१) नवी मुंबईच्या निवृत्त कर्मचाऱ्यांनी केरळातील नैसर्गिक-आपत्तीसंबंधी रु.१,५१,०००/- ची भरघोस मदत केली. त्याबद्दल त्यांचे कौतुक.

- २) स्वामगाव युनिटने फळझाडांचे रोपण करून बँक-दिन (१ जुलै) साजरा केला व आदर्श घालून दिला.
- ३) सौ. उज्ज्वल ब्रम्हांडकर यांची ‘दुर्लक्ष’ कविता लक्षणीय आहे.
- ४) श्री. वसंत धुपकर यांची ‘साखळी चोर’ ही लघुकथा वास्तव दाखवते व राधाकाकूंच्छा मनाचा मोठेपणाही.
- ५) सौ. अर्चना म्हसकर ह्यांच्या ‘लक्ष्मीपूजन’ या कवितेत घरातील माता-भगिनींना लक्ष्मी समजून त्यांना जपले, पुजले तर स्वऱ्या अर्थाने लक्ष्मीपूजन होईल हा आशय सर्व वाचकांना मान्य होईल.
- ६) ‘अंतरंग’ सदरातील श्री. प्रभाकर गुपचूप यांचा ‘विचारचक्र’ हा लेख चांगला विचार-प्रवर्तक आहे. केस पांढरे झाले तरी मन हिरवे ठेवायला पाहिजे.
- ७) श्री. अरुण तुळजापूरकरांची ‘वसुधेची वेदना’ सार्थ आहे. मानव आपल्या स्वार्थासाठी पशू, पक्षी, वृक्ष, कीटक, जलचर यांचा संहार करतो आहे.
- ८) सुषमा तिळवे यांची ‘साडी’ ही पुतळ्याच्या माध्यमातून सांगितली गेलेली लघुकथा विरोधाभासात्मक व वाचनीय झाली आहे. त्याची ओशाळलेली नजर व नंतरची आर्जवी नजर.
- ९) श्री. गोविंद करमरकर यांचा ‘ललित’ सदरातील ‘शून्यतेतून संपन्नतेकडे’ हा लेख एका वेगळ्या आध्यात्मिक उंचीकडे घेऊन जातो. दोन्ही अवस्थेत जाताना त्रयस्थ व निरपेक्ष वृत्ती असणे गरजेचे आहे.
- १०) श्री. श्रीपाद टेंबे यांच्या पाच चारोळ्या गमतीदार आहेत.
- ११) उर्मिला परांजपे यांची ‘हे जमलं पाहिजे’ ही कविता चांगली जमली आहे. आपल्या प्रयत्नाला ईश्वर हमखास साथ देतो.
- १२) श्री. प्रकाश खांडेकर यांच्या ‘संघटन शक्तीचं महत्व’ ह्या लेखातून संघटनेच्या ताकदीची पुरेपूर कल्पना वाचकांना येते.

अरुण भट, बदलापूर (पूर्व)

मोबाईल ९६०४३८३६०७

❖ ❖ ❖

अभिनंदनीय

असोसिएशनच्या नाशिक येथील सहसभासद सौ. वैशाली विश्वास भागवत ह्यांनी नुकतीच जून २०१८ मध्ये आपल्या वयाच्या ६९व्या वर्षी 'इंदिरा गांधी नॅशनल ओपन युनिव्हर्सिटी दिल्ली' या विद्यापीठाची M.A. (Sociology) ही पदवी प्रथम श्रेणी मध्ये प्राप्त केली. Education is a life long Process हे सिद्ध केले.

असोसिएशनच्या डोंबिवली येथील सदस्या सौ. कल्पना गोखले यांनी श्रीमद्भगवद्गीतेचे १८ अध्याय मुखोद्गत केले. व शृंगेरी (कर्नाटक) येथील शारदापिठम् येथे जुलै १८ मध्ये परीक्षा दिली. स्पष्टोच्चार व उत्तम पाठांतरासाठी त्यांना श्री शंकराचार्यांच्या हस्ते उच्च श्रेणीचे बक्षीस मिळाले.

स्टेट बँकेतून निवृत्त झालेल्या सभासदांनी 'व्यंकटेश नागरी पतसंस्था' १ नोव्हेंबर २००१ साली धुळे शहरात स्थापन केली. पतसंस्थेला 'महाराष्ट्र सहकार राज्य फेडरेशन' तर्फे दिपस्तंभ पुरस्कार २०१२-१३ व २०१६-१७ साली देऊन गौरवण्यात आले. तसेच २०१६-१७ सालासाठी जिल्हा सहकारी फेडरेशनने धुळे शहरामध्ये आदर्श पतसंस्था - प्रथम क्रमांक धुळे जिल्हा आदर्श व्यवस्थापक - द्वितीय क्रमांक, श्री. बी.एम.गुजराथी यांना जिल्ह्यात आदर्श पतसंस्था द्वितीय क्रमांक तसेच आदर्श संचालक मंडळ द्वितीय क्रमांक असे ४ पुरस्कार प्राप्त झाले.

पुणे येथील सभासद श्री. शरद महाबळ त्यांनी ६७ व्या वर्षी (२०१८) आषाढी एकादशी निमित्त आळंदी ते पंढरपूर हा २२५ कि.मी. प्रवास पायी पूर्ण करून वारीचा आनंद लुटला. वारीत आलेले निरनिराळे अनुभव, अडी-अडचणी, सोयी-गैरसोयी, टाळ-मृदुंगाच्या गजरात अभंगांचा श्रवणानंद, प्रसंगी आनंदाने मदत करणारे वारकरी, सहकारी यांचे यथार्थ वर्णन करणारी एक छोटीशी पुस्तिका त्यांनी प्रसिद्ध केली आहे.

वर उल्लेख केलेल्या सर्व सभासदांचे असोसिएशनतर्फे हार्दिक अभिनंदन !
- सेक्रेटरी

हळवे क्षण

हळवे क्षण जे छोटे मोठे
जपून मी ठेविले
तेच काय होऊनिया तारे
नभांगणी चमकले? ॥१॥

कधी ओझरती नजरभेट अन्
साक्ष प्रीतीची
कधी हळव्या हळदीत रंगली
पदकमले मेंदीची
जपले हळवे रोमांच कधी
नवथर स्पर्शामधले ॥१॥

सत्कार कधी तेजाचे झाले
कौतूक भरलेले
पाठीवरती हात कधीतरी
वात्सल्याचे फिरले
त्या मायेचे लाख दिवे मी
अंतरात उजळले ॥२॥

विरहामधली व्याकुळ थरथर
मनात सामावली
कधी अचानक भेटीमधुनी
पौर्णिमा उजळली
ते हृदयाचे स्पंदन स्पंदन
वेगळेच गमले ॥३॥

अपयशाने कधी अचानक
मन मलूल झाले
कधी विजयाने हर्षाचे हे
कारंजे फुलले
वेगवेगळे तुषार सगळे
अलगद मी झोलले ॥४॥

३०
१८

सौ. उज्वल र. ब्रह्मांडकर
मोबा. ९८३३१६५५५७

व्यक्ति विशेष श्री. सरवाराम गिरपे

पुस्तक परीक्षण

गोरेगाव (पूर्व) मुंबई येथील सभासद श्री. सदाशिव गिरपे यांनी निवृत्तीनंतर सामाजिक कार्याची आवड असल्याने विक्रोळी येथील सुरूवातीस पत्र्याच्या शेडमध्ये ८०० विद्यार्थी असलेल्या “विक्रोळी विद्यालय” संस्थेत विश्वस्त व खजिनदार म्हणून काम करीत असताना इतर विश्वस्त सभासदांच्या मदतीने संस्थेला तीन कोटी रु. निधी जमवून पक्की इमारत उभी केली, व हिंदुस्थान पेट्रोलियम कंपनीच्या मदतीने ३० कॉम्प्युटरची लॅब उभी केली. तसेच सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील ग्रामीण मुलांसाठी ‘व्यक्तिमत्व विकास’ उपक्रम तीन वर्षे राबवून त्यासाठी स्थानिक पातळीवर १० प्रशिक्षक तयार केले.

श्री. सरवाराम गिरपे यांना पुढील कार्यासाठी असोसिएशनतर्फे शुभेच्छा!

- सेक्रेटरी

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

मैत्री

मैत्री म्हणजे श्वास आणि मैत्रीतच विश्वास साद घालता जिथे मिळे, प्रतिसाद हमखास!

जशी साथ-संगत श्वासाची, जीवनी अखेरपर्यंत खऱ्या मैत्रीचा तसाच कधीही होत नाही अंत अटी-तटींना नाही थारा, तिच्या जवळपास!

विश्वासाने विश्वालाही वश करता येते मैत्रीमध्ये विश्वासाचे मूल्य अमोल ठरते संकटातही मिळेल निश्चित, तिचा दृढ सहवास!

करूनी मुलांशी मैत्री वारा वाहून नेई सुगंध नाजूक कोमल कमल-दलाला, ना दुखवे कधी मिलिंद मैत्रीमध्ये कधी द्वेष नसावा, ना ईर्ष्या ना दुःस्वास!

प्रेम घ्यावे अन् प्रेम घ्यावे, हा खऱ्या मैत्रीचा पाया त्यागावरती उभी असावी, परस्परांवरची माया संशयाच्या मळभापासून, मुक्त हवे मन-आकाश!

गोविंद करमरकर, मो. : ८८०५९५९८२४

गानगोष्टी

पुणे येथील सभासद श्री. मधुकर पोतदार यांचे १५ वे पुस्तक ‘गानगोष्टी’ हे नाविन्य प्रकाशन, पुणे यांचेतर्फे (ऑक्टो २०१८) प्रकाशित झाले. ह्या पुस्तकात नव्या-जुन्या मराठी चित्रपटातील ६६ लोकप्रिय गाण्यांच्या निर्मिती मागील रंजक किस्से संपूर्ण गीतासकट प्रसिद्ध केले आहेत. गाण्याच्या निर्मितीत गीतकार, गायक, संगीतकार व वादक हे चार घटक अत्यंत महत्त्वाचे असतात. या कलावंतांच्या गमतीदार व मनोरंजक आठवणी ह्या गाण्याइतक्याच छान व वाचनीय आहेत.

हिंदी-मराठी चित्रपट गीत:संगीत हा श्री. पोतदार यांचा जिव्हाळ्याचा व आवडीचा विषय. ह्या विषयावर त्यांनी विपुल लेखन व संशोधन केले आहे. त्यांची उल्लेखनीय पुस्तके ‘वसंत विणा’ (सं. वसंत देसाई) ‘वसंत लावण्य’ (सं. वसंत पवार) ‘मानसीचा चित्रकार तो’ (सं. वसंत प्रभु). ‘छिन्नी हातोड्याचा घाव’ (सं. राम कदम) ‘गीत यात्री’ (ग.दि. माडगुळकर) ‘जनकवी पी. सावळाराम’ ‘मराठी चित्रपट संगीतकार कोश.’ इ.

‘गानगोष्टी’ हे पुस्तक वाचत असताना आपण जुन्या आठवणींच्या स्मरण रंजनात गुंतत जातो व त्याचा आनंद घेतो.

श्री. पोतदार यांचे अभिनंदन व पुढील लेखनासाठी शुभेच्छा !

श्री. मधुकर पोतदार वसंत धुपकर, पुणे.

मोबा. ९६८९९७२२२०

❖ ❖ ❖

नवीन वर्षांच्या सर्वांना हार्दिक शुभेच्छा!
Wish You All Happy New Year

पाऊलांना माहीत नव्हते

पाऊलांना माहीत नव्हते
चालणे हे काम असते
वारीत आल्यावर समजते
थांबणेही महत्त्वाचे असते ॥१॥

पाऊलांना माहीत नव्हते
वाट ही काम असते
वारीत आल्यावर समजले
वाटचाल करायची असते ॥२॥

पाऊलांना माहीत नव्हते
सहप्रवासी काम असतात
वारीत आल्यावर समजते
ते खरे सहकारी असतात ॥३॥

पाऊलांना माहीत नव्हते
वारकरी हा काय असतो
वारीत आल्यावर समजले
तो सहनशक्तीचा धडा देतो ॥४॥

पाऊलांना माहीत नव्हते
विसावा कशासाठी असतो
वारीत आल्यावर समजले
रोज हरिपाठ करायचा असतो ॥५॥

पाऊलांना आता माहीत झाले
वारीला कशाला जायचे असते
माऊलींच्या कृपाप्रसादासाठी
सातत्याने चालायचेच असते ॥६॥

शरद महाबळ, पुणे
मोबा. ९३७२४२८३२२

FREE -WI-FI आशियाना Cottage Akshi Alibag

Welcome For Relaxation

only for senior citizens of all
SBI pensioners and there relative & friends

**3-Night 4-Days
package Rs.2500/- per person only**

including pickup & drop from Alibag
with 3 days sightseeing Rs.1500/- extra

EVERY MONDAY CHECK IN 11 AM & CHECK OUT THURSDAY 11 AM

We serve veg breakfast-lunch-dinner
NONVEG FOOD & AC ROOM CHARGES EXTRA

BOOKING AMOUNT TRANSFER IN SBI AC NO 30449388216
AC. NAME RAJESH RANADE, IFC: SBIN0013034

CALL : 750 7474 825

स्टेट बँक परिवारासाठी १५ जानेवारी पर्यंत सवलतमुल्यात

दुबई - अबुधाबी	26 जाने, 9 फेब्रु, 31 मार्च
अंदमान-हॅव्लॉक-नील	24 फेब्रु, 31 मार्च
भुतान-पारो-थिम्पू	10, 21 एप्रि, 5, 12, 19, 26 मे
मॉरीशस	28 मार्च, 13 एप्रिल
मॅजिकल युरोप	13 एप्रिल 5, 28 मे, 23 जुन
पुरी-भुवनेश्वर-कोणार्क-चिल्का	15 फेब्रु, 7 एप्रिल
सिमला/मनाली/डलहौसी-धर्मशाळा	27 एप्रि. 4, 11, 18, 25 मे
दार्जिलींग-सिक्किम-पेलींग-लाचुंग	28 एप्रि. 5, 12, 19, 26 मे
नैनिताल-कॉर्बेट-मसुरी-हरीद्वार	27 एप्रि. 4, 11, 18, 25 मे
काश्मिर - वैष्णोदेवी	28 एप्रि. 5, 12, 19, 26 मे

दादर: 24318082 ठाणे: 25345606 बोरीवली: 9322231216

www.rajgurutours.com • E-mail : rajgurutours@yahoo.in

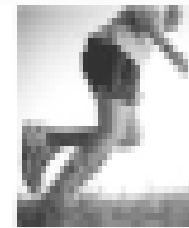
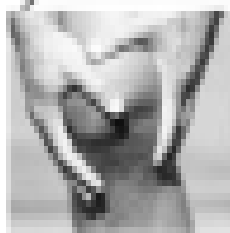

No Operation Solution for knee pain - PRP

Dr. Akash Saoji (Orthopaedics, Nagpur)

MBBS, MS, DNB, MNAMS

Fellowships @ Germany, Switzerland, Mumbai, Pune.

Osteoarthritis, knee joint pain is age related change. Prolong use of pain-killers are not advisable & Joint Replacement Surgery is not very confidently opted by every patient.

PRP TREATMENT FOR KNEE OSTEOARTHRITIS

High concentration of natural healing cells taken from patient's own blood and injected in arthritic knee. Natural as no medicine is added.

PRP softens & strengthens the knee for better and confident walking with reduced to no pain.

Less invasive, day care procedure need to be repeated 2-3 times at the interval of 20 days. Relatively inexpensive costing around 20 thousand rupees for each sitting.

Natural, Advanced and Authentic alternative to joint surgery. Done routinely in Europe, America & Australia.

Google Search, YouTube, PubMed search of stem cells, prp for knee arthritis gives ample literature and reviews.

More than 25 of SBI pensioners and 200 plus patients from Maharashtra and few other states of India have done PRP. This new technique saved them from immediate knee replacement surgery and improved their walking, some even did long distant trips, extensive walking or multiple stair climbing.

You can take review from people who have taken treatment and also claimed monetary reimbursement.

SKY ORTHOPAEDICS, NIKALAS TOWER, RAMDASPETH, NAGPUR. 0713-
2428888, 2428866, 927546881

GOLD LOAN

**Your gold jewellery can
get you a loan instantly.**

- Quick Sanction
- Low Interest Rates
- Tenure up to 36 Months
- Demand Loan / Overdraft / One Time Repayment

For assistance, call 1800 425 3800 / 1800 112 211 (toll free) / 080 26592690

Visit bank.sbi

Follow us on

Regd. under RNI No. MAHBIL/2008/25425 & Declaration No. SDM/PUNE/SR/14/17 Dated 24/01/2017
 SSPO Pune under Postal Concession Register No. PCW/151/2017-2019
 Licence to Post without Prepayment No. WPP- 22/2017-19 at Market Yard P.S.O.
 Published on 25-12-2018 and Posted on 25-12-2018

बादल

बादल जब भी आते
 धरतीकी प्यास बुझाते
 बादलके आ जानेसे
 धरती वासी झूमते खुशी से
 जैसे जैसे वर्षा बरसती है
 धरती हरी-भरी हो जाती है
 फुल, फल, पेड और खेतोंमें
 धन संपदा बढ आती है
 लेकिन बादल कभी कभी तुम
 गरज गरज कर फट पडते हो
 नदी नाले और बस्तियां
 जलमय करते जाते हो

इन्सान, जानवर, पक्षी, परिंदे
 सारे बेघर बन जाते हैं
 प्राणोंकी, जीवोंकी आहुती लेकरही
 तुम रुक जाते हो
 बादल तुम श्रेष्ठ हो दोनोही रूपमें
 जीवनदायक और घातक भी
 लेकिन बडे ही दिलवाले हो
 बरस बरस, झूम झूम के बरसो रे

४५
 १८

बद्रुद्दीन काझी, धुळे.
 मोबा. ९४२२९००९८७

सूचना : १) या मासिकांत प्रसिद्ध झालेल्या लेखांतील मतांशी संपादकमंडळ सहमत असेलच असे नाही. तसेच जाहिरातीतील मजकुराची सत्यासत्यता सभासदांनी स्वतः पडताळून घ्यावी. त्याबाबत असोसिएशन वा 'संवाद' चे संपादक मंडळ जबाबदार असणार नाही. २) असोसिएशनचे कार्यालय, सोमवार ते शुक्रवार, संध्याकाळी ६ ते ७.३० या वेळातच उघडे असते. याची कृपया नोंद घ्यावी. संपर्क दूरध्वनी क्रमांक : (०२०) २४३३२१४१

Thane Office Address: A/5 Swami Siddharth CHS Ltd., S V Road, Naupada, Thane 400 602. **Tel. No :** 022-25446837 **Timings :** On Tuesday & Friday from 4 pm to 6 pm.

Printed Matter

If Undelivered Please Return to :

**STATE BANK OF INDIA PENSIONERS'
 ASSOCIATION, (MUMBAI CIRCLE), PUNE
 Anubandh, Building No. B-2, 4th Floor,
 Block No.16, Near Ramkrishna Math,
 Sinhadgad Road, Pune 411030.Ph:020-24332141**

To,

Publisher – Shri. Vilas Vasudeo Gandhe, Secretary, State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune has printed this magazine in the Printing Press owned by **Printer** – Shri Shailendra Borkar, Director, Sanwad Tradeprints Pvt. Ltd. B/7 Gowaikar Building, 595, Shaniwar Peth, Pune 411030 on behalf of **Owner** – State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune, at "Anubandh", Bldg.No.B2, Block No.16, Near Ramkrishna Math, Sinhadgad Road, Pune – 411030. **Editor** – Shri. Krantisen Ramchandra Athawale – address as above.